

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122463947
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6122463947.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Eduarda Valenčina a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD. v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanej: A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., o zaplatenie 974,47 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 18Csp/6/2023-120 zo dňa 26.06.2023, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok.
II. Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov, ako súd prvej inštancie, rozhodol tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 615 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II. výrok) a žalovanej náhradu trov konania nepriznal (III. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa domáhal zaplatenia istiny vo výške 974,47 eur, zmluvných úrokov vo výške 20,15 % zo sumy 1.000 eur od 21.12.2019 do 08.01.2020 a zo sumy 974,47 eur od 09.01.2020 do zaplatenia, najviac však do sumy 531,80 eur, ako aj náhrady trov konania. Žalobca (podľa kontextu sa má na myslí aj právny predchodca žalobcu) svoj nárok odôvodnil tým, že dňa 14.10.2019 uzavrel so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej jej poskytol sumu 1.000 eur s dohodnutým úrokom 20,15 % ročne, pričom žalovaná sa zaviazala úver splatiť v 60-tich splátkach po 25,53 mesačne. Tým, že žalovaná porušila svoje povinnosti a dostala sa do omeškania so splácaním úveru, žalobca úver predčasne zosplatnil.

3. Súd prvej inštancie taktiež uviedol, že žalobcu vyzval, aby preukázal ako skúmal bonitu žalovanej pred uzavretím zmluvy, pričom žalobca uviedol, že žalovaná uviedla svoj stav ako rozvedená, počet nezaopatrených osôb: 0, výška vyživovacej povinnosti: 0, čistá mesačná mzda: 800,99 eur, mesačné finančné výdavky: 100 eur, celková interná mesačná splátka – žiadateľ: 80,19, vypočítaná výška finančnej rezervy: 118,16 eur. Na základe vyššie uvedených informácií žalobca vypočítal maximálnu výšku mesačnej splátky, ktorú by mohol od žalovanej vyžadovať vo výške 490,79 eur (800,99 – 210,20 životné minimum – 100 výdavky). Keďže v zmluve bola dohodnutá maximálna výška mesačnej splátky 25,53 eur je zrejmé, že žalovaná v čase uzatvorenia zmluvy bola plne spôsobilá na splácanie poskytnutého úveru. Žalobca taktiež súdu predložil výplatné pásky žalovanej za mesiace 07 – 09/2019, z ktorých vyplýva príjem 888,48 eur, 848,48 eur a 894,396 eur mesačne. Z úverového registra žalobca zistil, že v čase poskytnutia predmetného úveru mala žalovaná ešte jeden existujúci úver v zostatkovej

hodnote 1.168 eur s výškou mesačnej splátky 36 eur. Žalovaná zároveň uviedla, že býva vo vlastnom byte/dome, mesačné výdavky uviedla vo výške 100 eur a iné mesačné výdavky nie sú uvedené. Ako dôvod využitia úveru uviedla bežné výdavky domácnosti.

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že z internetovej stránky Národnej banky Slovenska (NBS) zisťoval úrokové sadzby podobných úverov v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere v októbri r. 2019 so splatnosťou od 1. do 5. rokov bola úroková sadzba 4,71 % ročne, čo je pri dohodnutom úroku vo výške 20,15 % ročne viac ako štvornásobok, pričom takéto dojednanie je v rozpore s dobrými mravmi a podľa § 39 Občianskeho zákonníka je neplatné. Keďže je zmluva neplatná v časti úrokov, má žalobca právo len na vrátenie istiny úveru.

5. Súd prvej inštancie zároveň skúmal akým spôsobom žalobca zisťoval, preveroval a vyhodnotil bonitu žalovanej pred uzavretím úverovej zmluvy. Správne poukázal na to, že zisťovanie bonity je najdôležitejšou predzmluvnou povinnosťou veriteľa. Žalobca v danej veci predložil výplatné pásky žalovanej, výpis z úverového registra, potvrdenie Sociálnej poisťovne a univerzálnu tlačovú zostavu Sibyla. Súd prvej inštancie poukázal na to, že z predložených dôkazov je zrejmé, že veriteľ zisťoval len príjmy žalovanej, hoci jeho povinnosťou bolo zisťovať aj výdavky. Súd prvej inštancie citoval množstvo rozhodnutí odvolacích súdov resp. Najvyššieho súdu ČR a uzavrel, že ním uvedené skutočnosti vo svojom súhrne preukazujú hrubé porušenie povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (§ 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch – ZoSÚ). Uviedol, že žalobca nezískal, a teda následne ani nevyhodnotil a ani neoveril informácie o bonite klienta, z ktorých by bol schopný zistiť objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Taktiež nedôsledne zisťoval, a preto ani nezohľadnil, výdavky žalovanej, aj keď mal objektívnu možnosť si ich pred poskytnutím úveru overiť. S poukazom na ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ vychádzal súd prvej inštancie zo záveru o nemožnosti predčasného zosplatnenia úveru, a keďže považoval porušenie povinnosti žalobcu v intenzite hrubého porušenia v súvislosti so zisťovaním a preverovaním schopnosti žalovanej splácať úver, tento úver zároveň posúdil ako bezúročný a bez poplatkov a zosplatnenie považoval za neplatný právny úkon. Keďže dospel k záveru, že úver je bezúročný a bez poplatkov a zároveň ho nemožno zosplatniť, potom má žalobca právo len na vrátenie istiny úveru ku dňu vyhlásenia rozsudku, t.j. všetky splátky istiny splatnej do 20.06.2023, čo predstavuje 615 eur.

O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. – Civilný sporový poriadok (CSP) a konštatoval, že žalobca bol neúspešný v časti istiny vo výške 359,47 eur a v časti úroku vo výške 531,80 eur, t.j. spolu 890,27 eur, preto mala žalovaná v konaní väčší úspech, avšak keďže jej v konaní žiadne trovy nevznikli, súd jej ich náhradu nepriznal.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. V súvislosti so zmluvnými úrokmi poukázal na to, že úroková sadzba dohodnutá v zmluve predstavuje jedinú odplatu, ktorá bola medzi stranami sporu dohodnutá. Žalobca teda od žalovaného nepožadoval žiadne ďalšie poplatky, či iné plnenia súvisiace s poskytnutým úverom, hoci na to mal podľa zákona nárok. Poukázal na to, že jediné obmedzenie týkajúce sa výšky úrokovej sadzby vyplýva z § 1 ods. 4 v spojení s § 1a ods. 1, veta prvá Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., na základe ktorého nesmie najvyššia prípustná odplata prevyšovať dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN), pričom v danom prípade pri úvere dojednanom na dobu 1 – 5 rokov predstavuje priemerná RPMN hodnotu 15,18 %, a teda dvojnásobok predstavuje 30,36 %, preto je zrejmé, že odplata vo výške 20,15 % je v súlade so zákonom, a preto je aj v súlade s dobrými mravmi. Žalobca citoval rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/191/2022 zo dňa 26.10.2023, z ktorého okrem iného vyplýva, že: „Tým, že odvolací súd priznal ustanoveniu § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a inštitútu dobrých mravov väčšiu váhu, než mu v konfrontácii s jasnými a z hľadiska obsahu dispozície právnej normy pochybnosti nevzbudzujúcimi ustanoveniami § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. prináležala, zásadne poprel účel a význam príslušných ustanovení.“ Z tohto ustanovenia taktiež vyplýva, že: „Veriteľ, ktorý svojim konaním rešpektuje právnu úpravu stanovujúcu limit pre úrokové sadzby, má legitímne očakávanie, že za to nebude zo strany štátnych orgánov sankcionovaný. Pokiaľ súdy v preskúmvanej veci vyhodnotili odplatu za poskytnutý spotrebiteľský úver ako rozpornú s dobrými mravmi napriek skutočnosti, že bola dohodnutá v zákonom stanovených mantineloch, vo svojich dôsledkoch nenaplnili ústavnoprávnu požiadavku vyplývajúcu z princípu právnej istoty, a to legitímnu predvídateľnosť postupov súdu a práva.“ Žalobca v tejto súvislosti

zdôraznil, že pokiaľ výška najvyššej prípustnej odplaty dohodnutá medzi stranami sporu nie je v rozpore so zákonom, nie je žalobcovi zrejme, ako môže byť v rozpore s dobrými mravmi.

V súvislosti so skúmaním bonity a predčasným zosplatnením úveru žalobca poukázal na to, že príjem si preveril potvrdením zo Sociálnej poisťovne, ako aj výplatnými páskami, pričom na základe údajov poskytnutých žalovanou jej disponibilný zostatok mal predstavovať sumu 490,79 eur (800,99 – 210,20 – 100). Keďže žalobca pred uzavretím zmluvy zisťoval informácie o príjmoch a výdavkoch žalovanej, informácie o jej rodinnom stave, ako aj ďalšie podstatné informácie potrebné pre posúdenie bonity, pričom tieto tiež boli následne overené v príslušných registroch a poskytnuté informácie zohľadnil pri skúmaní bonity žalovanej, tak z jeho strany nedošlo k hrubému porušeniu povinnosti pri skúmaní bonity žalovanej, tak ako to predpokladá § 11 ods. 2 ZoSÚ. Preto v danom prípade neexistuje dôvod na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a nemožno tiež akceptovať záver, že žalobca nebol oprávnený úver predčasne zosplatniť. V súvislosti s rozhodnutiami, ktoré citoval súd prvej inštancie žalobca poukázal na to, že tieto nemôžu byť použiteľné pre dané konanie, keďže sú založené na inom skutkovom stave.

Žalobca vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne ak bude mať podmienky na rozhodnutie vo veci za splnené, aby vo veci sám rozhodol tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie.

7. Po podaní odvolania žalobca súdu oznámil, že došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom sporu a navrhol, aby súd pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu. Odvolací súd uznesením zo dňa 21.03.2024 rozhodol, že namiesto doterajšieho žalobcu vstupuje do konania spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154.

8. Odvolací súd (§ 34 ods. 1 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

10. Súd prvej inštancie v predmetnej veci konštatoval, že zmluva je neplatná v časti úrokov pre rozpor s dobrými mravmi, a preto má žalobca právo iba na vrátenie istiny úveru. Odvolací súd sa s týmto záverom nestotožňuje, nakoľko tento záver je v rozpore s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Odvolací súd má za to, že práve z dôvodu nejednotnosti rozhodovania súdov pri posudzovaní skutočností aká výška dohodnutého úroku je v porovnaní s priemernou hodnotou úrokovej sadzby rozporná s dobrými mravmi, zákonodarca túto oblasť exaktne upravil. V prejednávanej veci priemerná RPMN pri spotrebiteľských úveroch do 1.500 eur s dobou splatnosti od 1 – 5 rokov pri uzavretí zmluvy predstavovala 15,12 %, a teda dvojnásobok predstavoval 30,24 %, a keďže v prejednávanej veci je úroková sadzba totožná s odplatou, tak táto výška odplaty, a teda aj úroku je v súlade s týmto zákonným ustanovením, preto nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi. V tejto časti bol preto naplnený odvolací dôvod vyplývajúci z § 365 ods. 1 písm. h), spočívajúci v tom, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Toto pochybenie však nemalo vplyv na vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie.

11. V súvislosti s problematikou skúmania bonity žiadateľa o úver pred jeho poskytnutím, odvolací súd poukazuje napr. na rozsudok Súdneho dvora z 27.03.2014, LCL Le Crédit Lyonnais proti Fasihovi Kalhanovi, C-565/12, v ktorom súdny dvor uviedol, že najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity spotrebiteľa a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov, ktorí sa takého správania dopustia. Vzhľadom na dôležitosť tohto cieľa, ktorým je zabezpečiť účinnú ochranu spotrebiteľov pred nezodpovedným uzatváraním zmlúv o úvere, ktoré prekračujú ich finančné možnosti a mohli by viesť k ich platobnej

neschopnosti, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (body 52 a 53 tohto rozsudku).

12. Podľa názoru odvolacieho súdu zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Ak by pre splnenie zákonných podmienok uvedených v § 7 ods. 1 ZoSÚ „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza z informácií dodaných spotrebiteľom, ktoré sú riadne zdokladované, resp. veriteľom preverené, ako aj z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je samozrejme povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak aj stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

13. V súvislosti s posúdením skúmania bonity žalobcom pred uzavretím úverovej zmluvy súd prvej inštancie správne citoval príslušné ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Taktiež citoval množstvo rozhodnutí odvolacích súdov, ktoré ale môžu byť iba určitými teoretickými východiskami pre posúdenie tejto veci. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalobca predložil výplatné pásky žalovanej za posledné tri mesiace pred uzavretím úverovej zmluvy, čo aj podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne overuje príjem žalovanej. Tento príjem mal byť preverený aj dopytom v Sociálnej poisťovni, pričom ale listina na čl. 95 spisu (rubová strana) nie je dostatočne exaktným podkladom pre preverenie príjmu žalovanej. Žalobca súdu taktiež predložil výpis z registra klientskych informácií, z ktorého vyplýva, že žalovaná mala úver so zostatkom 1.166 eur, ktorý splácala v mesačných splátkach po 36 eur, s počtom zostávajúcich splátok 32. Ako podstatný dôkaz žalobca taktiež označuje listinu označenú ako „Sibyla univerzálna tlačová zostava“, ktorá má obsahovať komplexné informácie o sociálno-ekonomickej situácii žalovanej. Z tejto listiny napr. vyplýva, že mesačné výdavky žalovanej predstavujú sumu 100 eur s tým, že nemá žiadne iné mesačné výdavky. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že pokiaľ žalovaná žije sama vo vlastnom byte resp. dome, čo vyplýva z tejto listiny, tak je veľmi málo pravdepodobné, že jej mesačné výdavky majú predstavovať iba 100 eur. Odvolací súd taktiež poukazuje aj na to, že je nepochybné, že bežný občan má samozrejme, okrem výdavkov na bývanie, aj výdavky na stravu, ošatenie, obuv, hygienické potreby, telefón. V tejto súvislosti ale odvolací súd poukazuje na us. § 11 ods. 2 ZoSÚ, z ktorého expressis verbis vyplýva, že za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie povinnosti ustanovení § 7 ods. 19 až 42. Z ustanovenia § 7 ods. 20 ZoSÚ vyplýva, že na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky a) čistý príjem spotrebiteľa,

- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

14. Je nepochybné, že aj keď žalobca súdu spolu so žalobou nepredložil doklady preukazujúce skúmanie bonity žalovanej pred uzavretím zmluvného vzťahu, tak na základe výzvy súdu žalobca síce predložil určité doklady, ktoré svedčia o tom, že žalobca preveroval čistý príjem žalovanej (výplatné pásky), avšak nie doklady ktoré by preukazovali, že žalobca skúmal náklady na zabezpečenie jej základných životných potrieb, nakoľko iba uvedenie mesačných výdavkov v celkovej výške 100 eur a zohľadnenie životného minima na dospelú osobu vo výške 210,20 eur, nie je splnením povinnosti podľa § 7 ods. 20 písm. b), nakoľko v tomto ohľade nie je ani tak rozhodujúci príjem spotrebiteľa, ale jeho porovnanie s reálnymi výdavkami spotrebiteľa, keďže sa dá samozrejme predpokladať, že pokiaľ subjekt žiada o poskytnutie úveru, tak je zjavné, že má nedostatok finančných prostriedkov a potrebuje preklenúť určité obdobie ich nedostatku, pričom je práve základnou úlohou veriteľa skúmať a samozrejme, že aj preverovať všetky základné výdavky žiadateľa o úver. V tejto súvislosti súd prvej inštancie správne citoval aj ust. § 7 ods. 27 ZoSÚ z ktorého vyplýva akým konkrétnym spôsobom je potrebné zisťovať a overovať výdavky žiadateľa o úver.

Odvolací súd taktiež poukazuje na to, že žalobca uviedol, že úverové zaťaženie žalovanej predstavuje iba 36 eur mesačne, ale nezrejmil údaje vyplývajúce z listiny označenej ako „Sibyla univerzálna tlačová zostava“, z ktorej vyplýva aj ďalšia pôžička vo výške 10 000 eur s výškou mesačnej splátky 430,71 eur, resp., údaj „celková interná mesačná splátka“ 80,19 eur, teda nie 36 eur ako to uvádza žalobca. Navyše si odvolací súd dovoľuje poukázať aj na ďalšie závery vyplývajúce z tejto listiny, konkrétne z bodu 11 (údaje schvaľovania), kde je uvedené, že klient momentálne nespĺňa kritériá, že počet schválených zmlúv je vysoký a je potrebné u tohto klienta dbať na zvýšenú opatrnosť.

15. Odvolací súd taktiež poznamenáva, že žalovaná ako účel úveru uviedla bežné výdavky domácnosti, pričom aj s ohľadom na toto tvrdenie mal byť veriteľ náležite opatrný práve pri zisťovaní bežných výdavkov domácnosti žalovanej, nakoľko aj keď sa javilo, že z príjmu cca 850 – 900 eur by žalovaná mala v pohode splácať splátku úveru vo výške cca 25 eur, je pravdepodobné skôr to, že žalovaná mala aj iné výdavky a záväzky, ktoré znižovali jej príjem a ktoré jej nedovoľovali v podstate vôbec splácať predmetný úver, keďže zaplatila iba jednu splátku úveru. Aj táto skutočnosť podľa názoru odvolacieho súdu svedčí o tom, že žalobca si nedostatočne splnil svoje povinnosti vyplývajúce z § 7 ods. 19 až 42 a aj keď zistil a preveril príjem žalovanej, náklady na zabezpečenie základných životných potrieb zisťoval nedostatočne a žiadnym spôsobom ich nepreveril.

16. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, ktorý s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 2 ZoSÚ správne dospel k záveru, že žalobca hrubo porušil svoje povinnosti vyplývajúce z § 7 ods. 19 až 42 (ods. 20, 27), a preto je úver je bezúročný a bez poplatkov, a to z dôvodu, že neskúmal náklady na zabezpečenie základných životných potrieb žalovanej. Odvolací súd opätovne poukazuje na to, že je nepochybné, že žalovaná má samozrejme výdavky na bývanie, stravu, hygienické potreby, ošatenie, obuv, telefón, cestovné a pod., pričom pokiaľ žalobca tieto výdavky žiadnym spôsobom nezisťoval a nepreveroval a uspokojil sa iba s tvrdením žalovanej, že jej výdavky majú predstavovať iba 100 eur mesačne, tak nemožno vychádzať pri určení výdavkov iba z tohto tvrdenia a zo sumy životného minima, ale tieto je potrebné podrobne skúmať, pretože v opačnom prípade sa vystavuje dôsledkom vyplývajúcim z § 11 ods. 2 ZoSÚ.

17. Odvolací súd poukazuje na to, že nezistil, aby súd prvej inštancie, ohľadom skúmania zákonných náležitostí týkajúcich sa bonity žalovanej pred uzavretím úverovej zmluvy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom na takto správne zistený skutkový stav, správne aplikoval príslušné právne predpisy a správne dospel k záveru o tom, že žalobca nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (zosplatenie úveru je neplatné) a úver je bezúročný a bez poplatkov, čo je v súlade so zásadou „argumentum a maiori ad minus“ a žalovanú správne zaviazal na zaplatenie bezúročných nezaplatených splátok úveru splatných ku dňu jeho rozhodnutia. S poukazom na vyššie uvedené závery súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

18. Odvolací súd si taktiež dovoľuje poznamenať, že je samozrejme že nebankové spoločnosti poskytujú svojim klientom úvery, čo je v súlade s predmetom ich činnosti, pričom k tomu využívajú aj rôzne marketingové stratégie, avšak na druhej strane musia byť pripravení na to, že v prípade nesplácania úveru a uplatnenia svojho nároku na súde, bude preukázanie skúmania bonity pred poskytnutím úveru, ako jednej z najdôležitejších povinností veriteľa, podrobené podrobnému prieskumu týkajúcemu sa hlavne tej skutočnosti, akým spôsobom veriteľ zisťoval a hlavne preveroval údaje poskytnuté samotným klientom, resp. aké ďalšie údaje o klientovi získal, aby relevantne preukázal svoj záver o tom, že poskytnutie úveru klientovi, minimálne v čase jeho poskytnutia, predstavovalo pre neho minimálne riziko nesplácania, čo znamená, že klient v prípade, pokiaľ nedôjde na jeho strane k významnej zmene pomerov v jeho neprospech, ohľadom jeho bonity, bude, v podstate bez problémov, splácať splátky úveru.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalovanej, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná, síce vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, tieto si však neuplatnila a ani jej nevyplývajú z obsahu spisu, preto jej odvolací súd ich náhradu, s poukazom na čl. 17 základných princípov CSP, nepriznal.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).